

SVETA Cecilija

3-4 Časopis za sakralnu glazbu

God. XCIV, Zagreb, 2024. – Broj 3-4

ISSN 1330-2531 UDK 783

Prvi broj tiskan 1877.

Luka Posavec, Tomaž Sevšek Šramel i prof. dr. Szabó Balázs uz Milavčeve orgulje tijekom svečanoga otvaranja projekta obnove, foto: Severin Živic

Medijska prezentacija i otvorenje izložbe »Ivan Milavec 150«, foto: Severin Živic

LJUBLJANA Međunarodni orguljski festival prilikom otvorenja projekta obnove Milavčevih orgulja u ljubljanskoj katedrali

Katedrala svetoga Nikole u Ljubljani organizirala je tijekom mjeseca listopada, u suradnji s članovima komisije za obnovu orgulja, prvi Međunarodni orguljski festival, u povodu početka obnove Milavčevih orgulja iz 1911. godine. Festival je posjetiteljima ponudio široku paletu raznolikih kulturnih događanja i može se smatrati spontanom odgovorom na projekt obnove. Odabir triju koncertnih lokacija nije slučajna. Naime, Goršičeve orgulje u uršulinskoj crkvi, Milavčeve orgulje u katedrali i orgulje Škofijske orglarske radionice iz Maribora u franjevačkoj crkvi, smještene u tom malom radijusu, predstavljaju iznimnu raznolikost. Prva dva instrumenta dodatno povezuje činjenica da je, u vrijeme kada je Goršič postavljao ovaj instrument, kod njega kao šegrt radio Ivan Milavec. Ujedno nas već dugo prati spoznaja da Lju-

bljana, u svojem najužem gradskom središtu, čuva važne orguljske instrumente koji obilježavaju gotovo dva stoljeća slovenske glazbene kulture.

U nedjelju, 20. listopada 2024., koncertom Simonea Vebbera, talijanskoga orguljaša i profesora orgulja te improvizacije na Konzervatoriju G. Donizetti u Bergamu i na Visokoj školi za glazbu C. Abbado u Milanu, u uršulinskoj crkvi u Ljubljani započela su dva koncertna ciklusa. Prvi je koncert Sakralnoga abonmana, a drugi Međunarodni orguljski

Prof. Simone Vebber uz Goršičeve orgulje u uršulinskoj crkvi u Ljubljani, foto: Alina Žerovnik

Prof. dr. Ulrich Walther uz Milavčeve orgulje u ljubljanskoj katedrali, foto: Tomaž Sevšek Šramel

Dalibor Miklavčič predstavlja franjevačke orgulje u Ljubljani, foto: Barbara De Costa

festival, prilikom otvorenja projekta obnove Milavčevih orgulja u ljubljanskoj katedrali. Posjetitelje su na početku pozdravili predsjednik stručne komisije za obnovu orgulja Gregor Klančič i s. Diana Novak. Program koncerta obuhvatio je manje poznate, odnosno rjeđe izvođene skladbe skladatelja 19. stoljeća, kroz koje je profesor Vebber publici približio široku paletu nijansa orguljskoga repertoara iz razdoblja romantizma. Na kraju, publika je snažnim i dugotrajnim pljeskom izmamila od orguljaša još jednu izvedbu.

U utorak, 22. listopada 2024., održana su dva važna događaja: medijsko predstavljanje i otvorenje izložbe »Ivan Milavec 150« te svečano otvorenje projekta obnove Milavčevih orgulja.

Na medijskom predstavljanju nazočne je pozdravio i obratio se katedralni župnik mag. Roman Starc, a zatim je riječ preuzeo Gregor Klančič, koji je istaknuo posebnosti i dragocjenosti instrumenta s kojim je povezan velik dio glazbene kul-

Gregor Klančič, regens chori, foto: Severin Živic

ture, a posebno crkvena glazbena baština, koju želimo uz obnovu instrumenta očuvati u izvornoj zvučnoj formi. Cjelokupni projekt obnove predstavio je Luka Posavec, koji je posebno istaknuo i tehničku dokumentaciju Milavčevih orgulja, izrađivanu u posljednje tri godine. Ljubljanske katedralne orgulje, kako je dodao Tomaž Sevšek Šramel, od iznimne su važnosti jer su već više od jednoga stoljeća u neprekidnoj upotrebi i, unatoč

ograničenjima i problemima, još uvijek u funkciji. Prof. Szabó Balázs, mađarski glazbenik i, među ostalim, profesor orgulja na bečkom sveučilištu za glazbu, istaknuo je da je instrument zbog svoje posebne estetike zvuka važan i u širem europskom prostoru. Njegovom cjelovitom obnovom očuvala bi se i povijest.

U drugom dijelu, Jurij Dobravec, istraživač slovenskih orgulja, predstavio je sadržaj izložbe o životu i djelu Ivana Milavca, važnoga slovenskoga orguljara s početka 20. stoljeća, čiju 150. obljetnicu rođenja obilježavamo ove godine. Ivana Milavca možemo bolje upoznati kroz tekstove koje su o njemu za života napisali njegovi suvremenici, stručne objave koje su pratile njegovo djelo, kao i sjećanja njegove djece. Izložba u potpunosti prikazuje cijenenoga majstora, čiju je karijeru na vrhuncu prekinula smrt.

U večernjim satima, u katedralnoj crkvi održano je svečano otvorenje projekta obnove Milavčevih orgulja, koje je bilo i središnji događaj samoga orguljskoga festivala. Program svečanoga otvorenja podsjetio nas je na bogatu glazbenu povijest ljubljanske katedrale. Kroz glazbene točke i uz prikazivanje dokumentarnoga filma, posebno oblikovanoga i snimljenoga za tu prigodu, imali smo priliku upoznati crkvenu glazbu koja je u katedrali odjekivala kroz stoljeća. Time se željela naglasiti važnost glazbene baštine ljubljanske katedrale i njezino značenje u širem kontekstu slovenske kulture. Nastupili su Tomaž Sevšek Šramel, prof. dr. Szabó Balázs te katedralni organist Gregor Klančič, koji je vodio cijelo glazbeno događanje.

Posljednjega dana Međunarodnoga orguljskoga festivala, u četvrtak, 24. listopada 2024., sudjelovali smo u okviru Slovenskoga orguljskoga dana, koji organizira Slovensko orguljsko društvo, u obilasku orgulja u središtu Ljubljane. U tu svrhu pripremljena je i publikacija »Slovenski orguljski dan 2024, Orguljska

staza po središtu Ljubljane«, koju je izdalo i objavilo Slovensko orguljsko društvo. Putovanje je započelo u franjevačkoj crkvi u Ljubljani, nastavilo se u katedralnoj crkvi i završilo na Goršičevim orguljama u uršulinskoj crkvi Sv. Trojice. Orgulje u franjevačkoj crkvi predstavio je Dalibor Miklavčič, u katedrali je projekt obnove predstavio Luka Posavec, a Milavčeve orgulje Gregor Klančič. Orgulje u uršulinskoj crkvi, najveće i najvažnije djelo Franca Goršiča, koje su utjecale na daljnji razvoj našega orguljarstva, predstavio je Tomaž Sevšek Šramel.

Međunarodni orguljski festival završio je u punoj franjevačkoj crkvi, uz stajace ovacije i zadovoljnu publiku, uspješnim koncertom pod nazivom *Bach inspirira – Između kontrapunkta i simfoničnosti*, međunarodno priznatoga virtuozu prof. dr. Ulricha Walthera.

Također, potrebno je naglasiti da je u rujnu zaživjela Facebook stranica »Projekt obnove Milavčevih orgulja u ljubljanskoj katedrali«, putem koje informiramo širu javnost o tijeku obnove i s tim povezanim glazbenim događanjima u ljubljanskoj katedrali. Javnosti je dostupna i publikacija *Obnova Milavčevih orgulja*, koju je izdala i objavila katedralna župa Ljubljana – sv. Nikola. Publikacija sadržava brojne zanimljive informacije o orguljama i projektu obnove, uključujući i način na koji možete iskazati svoju potporu.

Bit ćemo vam zahvalni na svim vašim povratnim informacijama, komentarijama, upozorenjima na moguće pogreške i preporukama za poboljšanje. Unaprijed zahvaljujemo i pozivamo vas da pratite projekt obnove Milavčevih orgulja. Srdačno zahvaljujemo svima koji projekt podrže donacijama, koje će omogućiti da nas više od 110 godina stare Milavčeve orgulje povežu u zajedničkom cilju očuvanja ovoga iznimnoga instrumenta.

U ime komisije za obnovu Milavčevih orgulja
Luka Posavec